

Anketni upitnik „Interkulturalna kompetencija: stavovi, mišljenja i specifična ponašanja vjeroučitelja“

Informirani pristanak

Istraživanje u kojem ste pozvani sudjelovati provodi se u sklopu znanstvenoistraživačkog projekta „Doprinos religijskog obrazovanja suživotu u multikulturalnom društvu“ - RELIGOBRAZ. Istraživanje je jedna od projektnih aktivnosti te dio doktorskog rada, a izvodi ga doktorandica Marija Jurišić pod vodstvom mentorice prof. dr. sc. Ružice Razum koja je ujedno i voditeljica projekta.

Podatci o istraživaču:

Marija Jurišić, doktorandica

Kontakt: marija.jurismic@kbf.unizg.hr

Institucija: Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu

prof. dr. sc. Ružica Razum, mentorica

Kontakt: ruzica.razum@gmail.com

Institucija: Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Podatci o istraživanju:

Cilj je istraživanja ispitati poznavanje temeljnih značajka interkulturalizma i religijske dimenzije interkulturalnoga obrazovanja te ispitati stavove, mišljenja i specifična ponašanja vjeroučitelja o interkulturalnoj kompetenciji nužnoj za ostvarivanje religijske dimenzije interkulturalnog obrazovanja. Ispitanici istraživanja su vjeroučitelji zaposleni u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj, koji pripadaju Crkvama reformacijske baštine, islamskoj zajednici, Katoličkoj crkvi i Pravoslavnoj crkvi.

Pristankom na sudjelovanje u istraživanju od Vas se očekuje ispunjavanje anketnog upitnika „Interkulturalna kompetencija: stavovi, mišljenja i specifična ponašanja vjeroučitelja“ u trajanju od 20 minuta. Upitnik obuhvaća 30 pitanja, zatvorenog i otvorenog tipa. Pristanak na sudjelovanje u istraživanju je dobrovoljan te u bilo kojem trenutku možete odustati. Obvezujemo se štititi Vaše podatke i identitet. Ovo istraživanje je anonimno. Adrese Vaše elektroničke pošte neće se prikupljati.

Sudjelovanjem u istraživanju nećete biti izloženi riziku neugode ili stresa.

Dobiti su istraživanja su višestruke. Ispunjavanjem upitnika dobivate uvid u vlastite stavove, a rezultati, kojima doprinosite sudjelovanjem, bit će vidljivi na više razina - didaktičkom i metodičkom radu u nastavi, u inicijalnom i cjeloživotnom obrazovanju, te u znanosti. Do sada, istraživanja koja su se provodila u Hrvatskoj o interkulturalnoj kompetenciji nisu uključivala vjeroučitelje, te su zanemarivala religijsku dimenziju. Ovo je prvo istraživanje takve vrste.

Rezultati će se koristiti isključivo u svrhu pisanja doktorskoga rada i znanstvenih članaka. Objave rezultata neće uključivati Vaše osobne podatke ili otkrivati identitet. Nakon završetka istraživanja od istraživača možete zatražiti uvid u zaključke, rezultate i podatke o istraživanju.

Pročitao/pročitala sam sve navedene informacije i pristajem sudjelovati u istraživanju.

1. Da.
2. Ne.

Sociodemografske karakteristike

1. Spol
 1. M
 2. Ž

2. Jeste li rođeni u Hrvatskoj?
 1. Ne.
 2. Da.

3. U kojoj ste zemlji rođeni ako niste u Hrvatskoj?

4. Kojoj dobnoj skupini pripadate?
 1. 21 – 30
 2. 31 – 40
 3. 41 - 50
 4. 51 – 60
 5. 61 i više godina.

5. Završili ste:
 1. srednju školu
 2. preddiplomski studij
 3. diplomski studij
 4. poslijediplomski studij.

6. Vjeroučitelj/ica ste u:
1. osnovnoj školi
 2. gimnaziji
 3. četverogodišnjoj strukovnoj školi
 4. trogodišnjoj strukovnoj školi
 5. umjetničkoj školi
 6. srednjoj medicinskoj školi.
7. Koliko godina radite kao vjeroučitelj/ica:
1. od jedne do pet
 2. od pet do deset
 3. od deset do dvadeset
 4. od dvadeset do trideset
 5. od trideset do četrdeset
 6. četrdeset i više.
8. Služite li se stranim jezikom?
1. Ne.
 2. Da.

9. Ako ste na prethodno pitanje odgovorili DA, kojim se stranim jezikom služite?	Donekle razumijem	Govorim	Govorim i pišem
1. engleskim	1	2	3
2. njemačkim	1	2	3
3. francuskim	1	2	3
4. španjolskim	1	2	3
5. talijanskim.	1	2	3

10. Kojoj religiji, odnosno konfesionalnoj zajednici pripadate:

1. Crkvi reformacijske baštine – navesti kojoj
2. islamskoj zajednici
3. Katoličkoj crkvi
4. Pravoslavnoj crkvi.

11. Jeste li imali interkulturalna iskustva:

1. Ne.
2. Da.

12. Ako ste na prethodno pitanje odgovorili DA, navedite koju ste vrstu interkulturalnog iskustva imali: (Moguće je odabrati više odgovora.)

1. studentsku razmjenu u drugim zemljama
2. stručno usavršavanje u drugim zemljama
3. boravak u inozemstvu duži od mjesec dana
4. neki drugi oblik interkulturalnog iskustva.

13. Ako ste na prethodno pitanje odgovorili „neki drugi oblik interkulturalnog iskustva“, možete li navesti koji?

Poznavanje pojmova

14. Jeste li se ikada susreli s pojmom interkulturalizam?

1. Ne.
2. Da.

15. Ako ste na prethodno pitanje odgovorili DA, u kojoj je mjeri svaki od sljedećih čimbenika pridonio ili nije pridonio Vašem razumijevanju pojma „interkulturalizam“?	Nimalo	Malo	Osrednje	Mnogo	Vrlo mnogo
1. fakultetska nastava	1	2	3	4	5
2. javni mediji (televizija, internet, novine)	1	2	3	4	5
3. stručne publikacije i časopisi	1	2	3	4	5
4. stručni aktivni, županijska stručna vijeća, seminari, AZOO...	1	2	3	4	5
5. nevladine udruge	1	2	3	4	5
6. vjerske zajednice.	1	2	3	4	5

16. Koje karakteristike označavaju ili ne označavaju pojam interkulturalizam:	Nimalo	Malo	Osrednje	Mnogo	Vrlo mnogo
1. suživot	1	2	3	4	5
2. recipročnost	1	2	3	4	5
3. interakcija	1	2	3	4	5
4. tolerancija	1	2	3	4	5
5. dijalog	1	2	3	4	5
6. jednakost.	1	2	3	4	5

17. U kojoj mjeri sljedeće tvrdnje određuju ili ne određuju pojam religijske dimenzije interkulturalnog obrazovanja:	Nimalo	Malo	Osrednje	Mnogo	Vrlo mnogo
1. Znanje i razumijevanje religija, nereligijskih uvjerenja i svjetonazora, kao i njihove uloge u društvu.	1	2	3	4	5
2. Razvijanje sposobnosti razumijevanja i prihvaćanja religijskih razlika kao vrednota.	1	2	3	4	5
3. Razvijanje sposobnosti komunikacije s religijski drukčijima.	1	2	3	4	5
4. Osvješćivanje stereotipa i predrasuda o religijski drukčijem.	1	2	3	4	5
5. Razvijanje sposobnosti i vještina kritičkog samoopažanja u susretu s religijskim drukčijima.	1	2	3	4	5
6. Nenasilno rješavanje sukoba.	1	2	3	4	5
7. Razumjeti značenje religijskog jezika drugoga znači poznavati načine izražavanja njihovih uvjerenja, vrijednosti i emocija.	1	2	3	4	5
8. Učenje o religijama doprinosi miru, otvorenosti prema drugim kulturama, toleranciji i poštovanju ljudskih prava u Europi.	1	2	3	4	5
9. Razumijevanje aspekata vlastite kulture i kulture drugoga povezano je s razumijevanjem religija i nereligijskih uvjerenja.	1	2	3	4	5

18. U kojoj mjeri sljedeće tvrdnje određuju ili ne određuju pojmove <i>međureligijsko i ekumensko učenje</i> ?	Nimalo	Malo	Osrednje	Mnogo	Vrlo mnogo
1. Ostvarenje jedinstva i suživota.	1	2	3	4	5
2. Pomirenje i prihvaćanje drugih u njihovoj različitosti.	1	2	3	4	5
3. Uklanjanje predrasuda o religijskoj i konfesionalnoj različitosti.	1	2	3	4	5
4. Usvajanje znanja o drugim konfesijama i religijama.	1	2	3	4	5
5. Ostvarivanje suradnje i zajedničkih projekata među vjerskim zajednicama.	1	2	3	4	5
6. Dijaloško učenje s pripadnicima drugih konfesija i religija.	1	2	3	4	5
7. Otvorenost i motiviranost za religiozna svjedočanstva pripadnika drugih religija.	1	2	3	4	5
8. Poštivanje pripadnika drugih religija i konfesija.	1	2	3	4	5
9. Razvoj komunikacijskih sposobnosti za dijalog s pripadnicima drugih religija i konfesija.	1	2	3	4	5
10. Sposobnost ispitivanja i revidiranja vlastitih stajališta.	1	2	3	4	5

Stavovi i ponašanja prema pripadnicima drugih kultura i religija

19. U kojoj mjeri se slažete ili ne slažete sa sljedećim tvrdnjama:	Uopće se ne slažem	Ne slažem se	Niti se slažem, niti se ne slažem	Slažem se	Potpuno se slažem
1. Običaje manjinskih kultura i religija trebaju svi poštovati.	1	2	3	4	5
2. Nedovoljno poznavanje jezika manjine često je uzrok nesporazuma u komunikaciji između manjine i većine.	1	2	3	4	5
3. Svjesna/svjestan sam postojanja kulturalnih i religijskih razlika u svojoj okolini.	1	2	3	4	5
4. U susretu s pripadnikom manjinske kulture i religije mijenjam svoje ponašanje kako bih joj/mu se što više prilagodila/prilagodio.	1	2	3	4	5
5. U susretu s pripadnicima većinske kulture i religije mijenjam svoje ponašanje kako bih joj/mu se što više prilagodila/prilagodio.	1	2	3	4	5
6. Sposobna/sposoban sam sagledati probleme iz perspektive pripadnika manjinske kulture i religije.	1	2	3	4	5
7. Sposobna/sposoban sam sagledati probleme iz perspektive pripadnika većinske kulture i religije.	1	2	3	4	5
8. Smatram da ne pripadam niti jednoj kulturi i religiji.	1	2	3	4	5

20. U kojoj se mjeri slažete ili ne slažete s tvrdnjom da navedeni čimbenici imaju učinke na stjecanje Vaše interkulturalne osjetljivosti:	Uopće se ne slažem	Ne slažem se	Niti se slažem, niti se ne slažem	Slažem se	Potpuno se slažem
1. mediji	1	2	3	4	5
2. inicijalni studij	1	2	3	4	5
3. stručna usavršavanja	1	2	3	4	5
4. interkulturalno iskustvo	1	2	3	4	5
5. učenje jezika	1	2	3	4	5
6. vjerska pripadnost	1	2	3	4	5
7. obitelj	1	2	3	4	5
8. osobni kontakti s pripadnicima drugih kultura i religija.	1	2	3	4	5

Inicijalni studij

21. U kojoj ste se mjeri tijekom inicijalnog studija susreli ili niste susreli sa sljedećim pojmovima:	Nimalo	Malo	Osrednje	Mnogo	Vrlo mnogo
1. interkulturalno obrazovanje	1	2	3	4	5
2. interkulturalna osjetljivost	1	2	3	4	5
3. međureligijsko učenje	1	2	3	4	5
4. ekumensko učenje	1	2	3	4	5
5. interkulturalna kompetencija.	1	2	3	4	5

22. U kojoj mjeri Vas je inicijalni studij osposobio ili nije osposobio za:	Nimalo	Malo	Osrednje	Mnogo	Vrlo mnogo
1. provedbu međureligijskog učenja u vjeronaučnoj nastavi	1	2	3	4	5
2. provedbu ekumenskog učenja u vjeronaučnoj nastavi	1	2	3	4	5
3. poznavanje drugih kultura i religija.	1	2	3	4	5

23. U kojoj mjeri Vas je inicijalni studij osposobio ili nije osposobio za promicanje sljedećih kompetencija kod učenika:	Nimalo	Malo	Osrednje	Mnogo	Vrlo mnogo
1. svijest o vlastitoj kulturi i religiji	1	2	3	4	5
2. svijest o kulturi i religiji drugoga	1	2	3	4	5
3. znanje i razumijevanje vlastite kulture i religije (kontekst, običaji, vrijednosti, vjerovanja, utjecaj kulture i religije na društvo)	1	2	3	4	5
4. znanje i razumijevanje kulture i religije drugih (kontekst, običaji, vrijednosti, vjerovanja, utjecaj kulture i religije na društvo)	1	2	3	4	5
5. sposobnost upravljanja sukobima u susretu s osobama različite kulture i religije	1	2	3	4	5
6. znati izabrati i primijeniti različite stilove komunikacije i ponašanja u susretu s drugim i drugačijim	1	2	3	4	5
7. poštivanje drugih kultura, religija, kulturne i vjerske raznolikosti	1	2	3	4	5
8. empatija	1	2	3	4	5
9. znatiželja i motiviranost za upoznavanje i komunikaciju s drugim i drugačijim	1	2	3	4	5
10. znati slušati u interkulturalnoj komunikaciji	1	2	3	4	5
11. analizirati, interpretirati i povezati stavove i mišljenja različita od vlastitoga	1	2	3	4	5
12. znati se prilagoditi u susretu s osobama druge kulture i religije.	1	2	3	4	5

Nastava

24. U kojoj mjeri međureligijsko i ekumensko učenje u vjeronaučnoj nastavi potiče ili ne potiče:	Nimalo	Malo	Osrednje	Mnogo	Vrlo mnogo
1. Razumijevanje religija, konfesija i njihove uloge u društvu.	1	2	3	4	5
2. Razumijevanje jezika i uvjerenja pripadnika drugih religija i konfesija.	1	2	3	4	5
3. Poznavanje načina izražavanja uvjerenja, vrijednosti i emocija pripadnika drugih religija i konfesija.	1	2	3	4	5
4. Otvorenost prema drugim religijama i konfesijama.	1	2	3	4	5
5. Razvijanje sposobnosti razumijevanja i prihvaćanja religijskih i konfesionalnih razlika kao vrednota.	1	2	3	4	5
6. Razvijanje sposobnosti komunikacije s religijski i konfesionalno drukčijima.	1	2	3	4	5
7. Osvješčivanje stereotipa i predrasuda o religijski i konfesionalno drukčijem.	1	2	3	4	5
8. Razvijanje sposobnosti i vještina kritičkog samoopažanja u susretu s religijski i konfesionalno drukčijima.	1	2	3	4	5
9. Nenasilno rješavanje sukoba.	1	2	3	4	5

25. U kojoj se mjeri koristite ili ne koristite sljedećim metodama i oblicima rada pri govoru o drugim konfesijama i religijama na vjeronaučnoj nastavi:	Nimalo	Malo	Osrednje	Minogo	Vrlo mnogo
1. Gostovanje pripadnika drugih konfesija i religija.	1	2	3	4	5
2. Posjet vjerskim ustanovama drugih konfesija i religija.	1	2	3	4	5
3. Proučavanje tekstova i dokumenata drugih konfesija i religija.	1	2	3	4	5
4. Debate, rasprave o nauku drugih religija.	1	2	3	4	5
5. Suradničko učenje.	1	2	3	4	5
6. Igranje uloga.	1	2	3	4	5
7. Dijalog s pripadnicima drugih religija.	1	2	3	4	5

26. Što mislite o sljedećim tvrdnjama? Slažete li se s njima ili ne?	Uopće se ne slažem	Ne slažem se	Niti se slažem, niti se ne slažem	Slažem se	Potpuno se slažem
1. Govor o drugim religijama i konfesijama trebao bi biti zastupljen u vjeronaučnoj nastavi.	1	2	3	4	5
2. Govor o drugim religijama i konfesijama trebao bi biti više zastupljen u vjeronaučnom kurikulumu.	1	2	3	4	5
3. U vjeronaučnoj nastavi promičem interkulturalni sadržaj.	1	2	3	4	5

27. U kojoj mjeri razvijate ili ne razvijate sljedeće oblike interkulturalne kompetencije kod učenika:	Nimalo	Malo	Osrednje	Mnogo	Vrlo mnogo
1. Razvoj tolerancije i poštivanja prava na određeno uvjerenje i stavove temeljene na priznavanju urođenog dostojanstva i temeljnih sloboda svakog čovjeka.	1	2	3	4	5
2. Njegovanje senzibiliteta prema raznolikosti religijskih i nereligijskih uvjerenja.	1	2	3	4	5
3. Promicanje komunikacije i dijaloga između pripadnika različitih kulturnih, religijskih i nereligijskih sredina.	1	2	3	4	5
4. Promicanje znanja o različitim aspektima religijske raznolikosti (simboli, ustaljene prakse i sl.).	1	2	3	4	5
5. Razvoj vještina kritičke procjene i promišljanja s obzirom na razumijevanje perspektiva i načina života karakterističnih za različita religijska i nereligijska uvjerenja.	1	2	3	4	5
6. Borba protiv predrasuda i stereotipa s obzirom na razlike koje sprječavaju interkulturalnom dijalogu te obrazovanje kojim se poštuje jednakost dostojanstva svih pojedinaca.	1	2	3	4	5
7. Razvoj sposobnosti nepristrane analize i tumačenja brojnih različitih podataka koji se odnose na raznolikost religijskih i nereligijskih uvjerenja.	1	2	3	4	5

28. U kojoj mjeri nailazite na prepreke u provođenju interkulturalnih aktivnosti:	Nimalo	Malo	Osrednje	Minogo	Vrlo mnogo
1. roditelja	1	2	3	4	5
2. učenika	1	2	3	4	5
3. ravnatelja	1	2	3	4	5
4. ostalih kolega nastavnika/učitelja	1	2	3	4	5
5. vjerničke zajednice	1	2	3	4	5
6. odgovorne institucije za cjeloživotno obrazovanje (Uredi za vjeronauk, AZOO i sl.)	1	2	3	4	5
7. inicijalnog obrazovanja	1	2	3	4	5
8. vjeronaučnog kurikulumu i udžbenika.	1	2	3	4	5

29. U kojoj mjeri ste motivirani ili niste motivirani za promicanje interkulturalnog obrazovanja u vjeronaučnoj nastavi?	Nisam uopće motiviran	Nisam motiviran	Ne znam / ne mogu odgovoriti	Motiviran	Veoma motiviran
	1	2	3	4	5

30. U kojoj mjeri ste kompetentni ili niste kompetentni za promicanje interkulturalnog obrazovanja u vjeronaučnoj nastavi?	Nisam uopće kompetentan	Nisam kompetentan	Ne znam / ne mogu odgovoriti	Kompetentan	Veoma kompetentan
	1	2	3	4	5